

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fel. évre . . 40 L — b.
Negyed évre 20 L — b.
Hav. hóra . . 7 L — b.
Hav. hóra . . 7 L — b.
Hav. hóra . . 7 L — b.
Hav. hóra . . 7 L — b.
Hav. hóra . . 7 L — b.
Hav. hóra . . 7 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseaua Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Feszültség Magyarország és Csehszlovákia között.

A magyar kormány megkeresést intézett Csehszlovákia kormányához, hogy a hídszémeti határincidensek ügyében a két kormány vegyes bizottságot küldjön ki az incidensek okozóinak a kikutatására. Így akarja a magyar kormány megelőzni, hogy a két állam között elmérgesedjék az eddigi szomszédi viszony, melyben ugyan eddig is volt hidegség, de éppen az utóbbi időben lehetett remélni az egymáshoz való közelítésben is.

Valami ezt a reményt most hirtelen fölborította. Bécsen keresztül annak a híre érkezik, hogy magyar fölkelők készülődéséről és támadási szándékáról terjedtek el hírek Csehszlovákiaiban. Erről a fölkelési manőverről természetesen Budapesten mitse tudnak. Hogy azonban a híreket Csehszlovákiaiban komolyan veszik, arra nézve két értesülés is beszédes bizonyítékot szolgáltat.

Egyik szerint a csehszlovák vezérkar főnöke Pozsonyban megbeszélést tartott a határmenti parancsnokságok vezetőivel. A megbeszélés arra irányult, hogy milyen ellenkező rendszabályokat kell foganatosítani a magyarországi fölkelők betörései ellen.

Másik hírt a prágai Csehszlovák-Szlovák című kormánylap közli. Eszerint Csehszlovákia területéről csütörtökön hatvanöt leggazdagabb magyar mágnást kiutasítottak. A kiutasítottaknak 24 óra alatt el kellett hagyniuk a cseh állam területét. A kiutasítás oka az a gyanu, hogy az illető magyar mágnások az állam megbontására irányuló összeköttetést tartottak fenn egyes magyar körökkel.

Franciaország keleten is kiépíti védelmi rendszerét.

Prága, ápr. 23. Franciaország nagy eréllyel folytatja azon szerződések megkötését, melyek révén volnának a franciavédelmi rendszert keleten kiépíteni. Legújabbban Csehszlovákiaiban kötött szerződést, amely a csehszlovák repülőügyet teljesen francia gyámokodás alá helyezi.

A szerződés a szoros együttműködés elvén alapul. A két ország nagy előnyöket, kedvezményeket és segélyeket ad egymás repülésének. A második szakasz szerint mérnököket, gépészeket és pilótákat cserélnek ki. A harmadik szakasz motorok és felszerelési cikkek vásárlása tekintetében nyújt a két országnak és lakóinak kölcsönös előnyöket. Nagyon kedvező a negyedik szakasz, amely a francia nem csehszlovák repülőgépek ellenőrzéséről szól, és teljesen lehetetlenné teszi, hogy a franciák beleegyezése nélkül bármely ország Csehszlovákiaiban repülőjáratokat tarthasson fenn. A franciák ezt a pontot úgy értelmezik, hogy a szerződés fennállásának tartamára a Csehszlovákia feletti légterület az összes német repülőgépek elől zárva van.

Kisebbségi sors.

A Temesvári Hirlapból vesszük az alábbi cikket: A Pancsován megjelenő Banatski Radical című szerb ujság a most lefolyt jugoszláviai választások utóhangjaként egy cikkben foglalkozik a szerb fenhatóság alatt álló Bánát románjainak magatartásával és azt élesen bírálja azon egyszerű oknál fogva, mert a románok nem a szerb radikálisokra szavaztak, hanem arra a pártra, melyet erre alkalmasnak ítéltek, a szerb demokrata pártra. A cikk azzal kezd, hogy a románokon a választások kizárólagos azonnal „valóságos irredenta szellem vett erőt.”

„A románok — írja — gyűléseket tartottak, amelyeken igyekeztek a románok tömegeiben a sovíniszta szenvedélyt életre keltetni. Az illojális manifesztációk, a szentmihályi forradalmi kilengések, hol az előljárást erőszakkal eltávolították, az a tény, hogy a románok papjai az oltárról felszólították hűveiket, hogy a román listával szavazzanak és megátkoztak azok gyermekeit, akik más pártra fognak szavazni, bennünk azt az új meggyőződést érezték meg, hogy a románok a nacionalista listával fognak szavazni még akkor is, ha a mi szerbjeink a román Bánátban a kormány listájával szavaznának. De a választások eredménye után azt konstatáljuk, hogy a románok nyíltan felléptek a radikális párt ellen és hihetetlen számu szavazatot adtak le a demokrata párt listájára. Ezt Uzdin, Deliblat és Ofcsea (Barányos) községek esetei bizonyítják. Az elsőben ezer román szavazott a demokratákra, a másik kettőben mintegy háromszáz.”

„Nem tudjuk, — folytatja cikkét a szerb ujság — mi készítette a románokat arra, hogy a radikális párt ellen nyílt küzdelmet kezdjenek és nyíltan az ellenzék mellé álljanak. Nem tudjuk, miért határozták magukat könnyű szívvel erre a lépésre, melynek célja lehetlenné tenni országunk gyors konszolidálását. A románok állásfoglalása annál is inkább csodálkozással tölt el, mert a radikális párt politikája mindenkor az erős állam lojális politikája volt az összes nemzetiségekkel, tehát a románokkal szemben is. Konstatálnunk kell, hogy a románok eme magatartása nagyon meglepett bennünket és kényszerülve leszünk pontos nyilvántartást vezetni a nemzetiségekkel, illetve a románokkal szemben követett politikánkról.”

A Pancsován megjelenő Graul Romanesc című román ujság, mely szintén reprodukálta a cikket, azt írja, hogy a románok a szerb ujságot rágalmozás miatt feljelentették és az ügyben meg is indult az eljárás.

Az új lakbérleti törvény.

A parlament és a szenátus által megszavazott, előreláthatólag ez évi május hó 6-ikával életbelépő, az eddigi lakbérleti törvényt módosító törvényes rendelkezések folytán az összes bérleti szerződések ezen időponttól számított egy évre meghosszabbíthatnak azzal, hogy a lakások után az 1916. évben fizetett bér háromszorosa fizetendő. A kisiparosok és kézművesek ennek négyszeresét fizetik, a többi üzlethelyiségek pedig ennek hetszeresét tartoznak fizetni. Az ilyképen megállapított bér azonban semmiesetre sem lehet kevesebb, mint amelyet az 1922. évben fizettek.

Az albérletek ugyancsak meghosszabbíthatnak azzal, hogy amennyiben üres helyiségek albérletéről van szó, az egész albérleti összeg a tulajdonost illeti. A butorozott albérletek után a bérleti összeg fele illeti a tulajdonost.

Mig tehát az eddigi bérleti törvény értelmében a háztulajdonos a butorozott albérletek után mit sem igényelhetett jogosan, ezentúl a törvény alapján az albérleti összeg fele őt illeti. Hogy pedig a tulajdonos ki ne játszassék, a törvény azon szankciót foglalja magában, hogy az esetre, ha a bérlo az albérlovel egyetértőleg a tényleges albérleti összeget elhallgatják, mindketten elveszítik a törvénynek azon kedvezményét, amely bérletük, illetve albérletük meghosszabbítását engedélyezi s így a valóságos albérleti összeg elhallgatása ugy a bérlo, mint pedig az albérlonek a lakásból való kitételét maga után vonhatja.

Egy lényeges újítása a törvénynek azon rendelkezése, mely a nagyiparosok, gyárosok, bankárok, kereskedők, bizományosok, vagy ipari, kereskedelmi és pénzügyi vállalatok igazgatóinak lakása tekintetében intézkedik. Ezen törvényes rendelkezés értelmében ezek szerződése is meghosszabbíthatik ugyan egy évre, azzal azonban, hogy amennyiben ezen törvény kihirdetésétől számított 15 nap alatt a bér tekintetében meg nem egyeznek, az illetékes bírói fórumok fogják azt megállapítani. Ezen megállapításnál az ingatlanok, vagy az elfoglalt lakrészek bérértéke és a bérlo vagyoni helyzete figyelembe lesz véendő. A megállapított bérösszeg azonban egyetlen esetben sem lehet majd kevesebb, mint az 1916. évi április elsején fizetett bérnek az ötszöröse.

A törvény módot nyújt a háztulajdonosnak, ki bérloként lakik, tekintet nélkül arra, hogy mikor szerzett tulajdont, hogy saját házába beköltözködhessék, azzal, hogy az illető lakónak cserébe saját helyben levő lakását átengedje. Ugyancsak megilleti a több házzal rendelkező tulajdonost azon jog, hogy azon házból, amelyben lakik, ha ennek befogadó képessége nem elegendő, a másikba költözködhessék, átengedvén lakását, amelyben lakik, az illető lakónak, kinek lakásába bemegy.

Ezen jog azonban nem vehető igénybe a köztisztviselőkkel, magántisztviselőkkel szemben, kiknek járandósága a havi 2000 leut meg nem haladja, továbbá a nyugdíjasok, orvosok, ügyvédek, mérnökök, írók, művészek, hadiárvák, hadiözvegyek, rokkantakkal szemben. Kimondja a törvény azt is, hogy nem élvezik a törvényes meghosszabbítást a szállodák, penziók, melyek 12-nél több lakószobával rendelkeznek és általában bármely társaság, mely egy milliónál nagyobb tőkével rendelkezik. Mint-hogy a törvény itt nem disztigvál eltérőleg az eddigi intézkedésektől, melyek csak a részvénytársaságokat vették ki, nyilvánvaló, hogy minden kereskedelmi társaság, legyen az közkereseti, betéti részvénytársaság, vagy szövetkezet, ha egymilliót meghaladó tőkével dolgozik, nem fogja a törvény kedvezményét igénybe vehetni s így ezek tekintetében a bérbeadóval való megegyezés lesz létesítendő. A régebben kötött hosszabb lejáratu szerződések a törvényben nincsenek érintve.

Intézkedik a törvény a szemétfuvarozás, vízdíjak tekintetében, kimondván, hogy ezek, valamint a kéménytisztítási költségek a lakó által viselendők, miről az előbbi törvény nem intézkedett. A törvény egyuttal kimondja, hogy az áprilisi negyed a törvény kihirdetésétől számított egy hónap alatt lesz fizethető. Igen jelentős intézkedése a törvénynek az, mely kimondja, hogy mindazon ingatlanok, melyek jelen törvényben foglalt intézkedések folytán, megegyezés, vagy vis major folytán felszabadulnak, a háztulajdonos szabad rendelkezése alá kerülnek, ki azok felett a lakbérleti hivatal beavatkozása nélkül rendelkezik.

Zeneélet Udvarhelyen.

Nem régenadtunk hírt székely testvérvárosunk zeneéletének a fejlődéséről. Hogy a filharmonikus zenekarok mit tudnak produkálni s milyen remek zenei közhangulatot tudnak teremteni, annak legszebb példáját ép Udvarhelyen látjuk. A zenekar megalakulása előtt itt s azt hiszem általánosítva, a más hasonló szőrű-bőrű városban is nagy rizikó eset egy szóló művésznek a fellépése. A legnagyobb részvétlenséggel találkozott. Így volt eddig Udvarhelyen is. 17-én (kedden) este Rezik Károly, a kolozsvári zenekonzervatorium híres igazgatója, ma Erdély legnagyobb cello-művésze végig igen magas nívón tartott hangversenyt adott le. Haydn teljes D-dur koncertjén kívül Godard, Popper, Drigo, Hauser voltak műsoron. A sűrű tapsolásokra a megértés láttára jókedvvel duplázza meg a számait.

A kiegészítő számokat dr. Fellner kiváló s hatalmas hangyagu tenorista énekelte Rezik zongora kíséréte mellett. Schuberten kívül a ma már világszerte ismert Bartók székely daliból énekelt. Itt, a székelység ősi földjén, ahol benne élünk a már közkinccsé vált dalok mindennapi hallásában, frenetikus hatást keltett azoknak a modern formában való előtálalása.

Az estély jól sikerült a művészre, de megtoldhatjuk azzal, hogy jól sikerült a közönségre is. Olyan hatalmas közönség még nem élvezett szóló művészi számot, mint a Rezik hangversenyén.

Az estély előkészítésének fáradságos munkáját Tompa Lászlóné végezte, ki egyben a cello zongora kíséretét is ellátta. Méltó volt művészi partneréhez.

Reziknek az itteni megjelenése még azzal a nagyobb zenei eredménnyel is járt, hogy megadta a lökést a zenekonzervatorium felállítására, de nemcsak Udvarhelyen, hanem Székelykeresztúron is, melyen már szeptember folyamán meg is kezdik a működésüket.

is.

A székelység eme kulturális emelkedéséről örömmel emlékezünk meg s azon óhajunknak adunk kifejezést, ha itt városunkban is sikerülne egy rendszeres zeneiskolát felállítani, mint ahogy az már valamikor lógott is a levegőben. Nálunk több olyan kiváló tehetség van, akik bátran a kezükbe vehetnék az oktatást s nem kellene a privát órák adásával leörölniök az idegeiket. Viszont a közönség is egy rendszeres iskoláztatást kapna, mely mindig fölötté áll a magántanulásnak.

Örömmel értesültünk, hogy Rezik egy közelebbi turnéja alkalmával Háromszék felé veszi az útját. Nagy örömmel látnók itt városunkban is, mert sokat várunk az ő közvetlen hatásától s viszont azt hisszük, ő is meg lenne elégedve az itteni eléggé magas zenei kulturánkkal.

Amerikában reng a föld, tombolnak a vulkánok.

Amerika több államából katasztrófális földrengések, vulkánok borzasztó tombolásának hírére hozza a táviró.

Északamerika déli részén, Mexikóban és Délamerika északi részén katasztrófális földrengések pusztítottak, másutt tűzhányók törtek ki és tombolva pusztítják a körülöttük fekvő városokat és azok lakóit.

A sorozatos katasztrófákról híreink a következők:

Newyorkba a mexikói Tampico-ból érkezett jelentések szerint Vera-Couz és San Louis-Potosi között katasztrófális földrengés pusztított végig az egész mexikói tengerparton. A földrengés következtében egész falvak eltűntek, Hidalgo tartomány teljesen romhalmazzá lett. A lakosság az ültetvényekről az ország belsejébe menekült.

Nagy földrengés volt a délamerikai Equador köztársaság területén is.

A fenti katasztrófákkal egyidőben megnyílt a Huejutla vulkán krátere, amely borzalmas pusztítást vitt végbe. Az áldozatokról, akiknek száma rengeteg, pontos hír még nem érkezett.

Egy másik vulkán, amelyet a newyorki jelentés egyik helyen Tangarazusnak, másik táviratban Punguraguának nevez és amely 1886 óta pihent, kitört és hamu és homokréteggel borította el Rio Bomba várost, amelynek 18 ezer lakosa van. A jelentések megszakadtak, mert a katasztrófa az egész táviróvezetékét elpusztította.

HIREK

Szerda, április 25.

— **Petőfi-ünnep.** A kézdívásárhelyi róm. kath. főgimnázium tanári kara és ifjúsága f. é. április 29-én, vasárnap d. u. 6 órakor az intézeti tornacsarnokban *Petőfi Sándor* nagy magyar költő születésének százéves évfordulati emlékére iskolai ünnepet rendez. E szép és élvezetesnek ígérkező ünnepségre felhívjuk közönségünk szíves figyelmét.

— **Florescu miniszter Székelyudvarhelyen.** A Nagyvárád-kolozsvári körútja közben a székelység közé is ellátogatott az igazságügyi-miniszter, hogy Tanesescu Lépvisele beszámolóját támogassa. Felemlítette, hogy az oklándi járásbírósgot s a csikszeredai, valamint a kézdívásárhelyi törvényszéket is visszaállította! (Az utóbbit azonban Sepsiszentgyörgyön!) Különben elvi kijelentései pont ugyanazok voltak, melyeket a lapokból jól ismerünk.

— **Cipészeink közgyűlése.** A helybeli cipész ipartársulat vasárnap d. u. tartotta évi közgyűlését, melynek napirendjén a választások voltak. Diszelnöknek megválasztották Molnár Kálmánt. Alelnök lett Szánthó Gyula, az addigi alelnököt, Héjja Istvánt pedig pénztárnosnak választották meg. Kirizs Sándort titkárnak kérték fel. A közgyűlés határozott a zászlószentelés programjáról is.

— **Halálozások.** Bertalan András birtokos, Szalay Sándor városi számvevő apósa Kézdíoroszfaluban elhunyt. Tegnap temették. — Marti Mihályné, szíjgyártó felesége hosszas és kinos betegeskedés után a Rudolf-kórházban meghalt. Ma délután volt a temetése.

— **Amputálták Rácz Károlyt.** Még a „cifra” nyomorúságot is megrendítő baleset érte szegény örökdedélyű művészünk. Hétfőn kirándult Barátosra, hogy ott fellépjen. Időt akarván nyerni, egy éppen visszainduló megterhelt hajtányra kérezve fel, olyan szerencsétlenül lépett a vasuti sínre, hogy a nehéz acélkerék lábának ujjait teljesen véres cafattá ronsolta s most kórházban fekszik, ahol dr. Györffy Sándor igazgató-főorvos vette gondos ápolás alá. A jobb láb két nagy ujját azonban le kellett vágni. A szorgalmas és tehetséges művész tragikus sorsa iránt szinte részvétet érzünk.

— **Leégett vasuti-híd.** Az udvarhelyi székely szárnyvasut nagyküllői hídja Héjjasfalva közelében vasárnap délelőtt leégett. Mint mondják, a rozoga, régi fahíd a mozdonyból kieső égő széntől fogott tüzet s mivel közel emberi lakás nincs, csak akkor vették észre, mikor az erős szél által is élesztve, már az egész lángban állott. Elég csapás ennek a nagy vidéknek, mert most már ki tudja, meddig fog a teherforgalom szünetelni s a személyszállítás is csak nagy nehezen bonyolítható le átszállással. Furcsa is volt, hogy ezt a nagyfontosságú hidat már régen nem cserélték ki modern vas-hiddal, hisz az utóbbi időkben már istenkísértés volt rajta keresztül menni. A lassan átmászó vonat alatt úgy recsegett-ropogott az egész alkotmány, hogy nem lehetett tudni, melyik pillanatban omlik össze a tákolmány.

— **A Színház és Társaság legfrissebb száma** megleghangos tudósítást közöl a Szabó Jenő irodalmi estéről, a költőkről és szereplőkről. Ezenkívül tudósítást találunk a berecki kötőkeről is. Erdemes, hogy mindenki megvásárolja a Színház és Társaság minden példányát. Kapható városunkban Kovács újságárúsnál.

Városi mozi.

(A mozi-iroda közlése.) Ápr. 28-án, szombaton este 9, ápr. 29-én, vasárnap d. u. 6 és este 9 órakor kerül bemutatásra *Csavargók az éjben*, detektív dráma 5 felvonásban. A híres Hill detektív trükkjeit vetítik e darabban. Kártyabarlang, csapdák fogadják mindenütt a csavargók nyomában szimatoló detektívet, kinek fordultatos hajszákat után a rendőrség és a szép Gabynak a segítségével sikerül lefűlteni a csavargókat. A keret, melyben a darab mozog, idegfeszítő részletekből van felépítve. Lélektani mozgalmasságai nagy emberismeretről tanuskodnak.

Elveszett mellény. Hétfőn, e hó 23-án délelőtt a Csernátóni-utól a Főtérrig egy szürke mellény elveszett. Becsületes megtaláló keretük a kiadóra jutalom ellenében beadni.

Kramer Ferenc Prázmáron a műalmát újból felszerelte, minek folytán többféle **malom-anyag van eladó, u. m.** használt selymek, cilinderek, gyors szita, transmissziók, malom-tengelyek, több pár használt malom (42 colos), több sálybok, egy pár malom tengely-csa (12 cm. vastag, 60 cm. széles.) — Érdeklődni lehet **KRAMER FERENC** műmelnárnál, Prázmáron

ÉRTESITEM a nagyérdemű közönséget, hogy

kárpitos- és diszítő-műhelyemet

III. kerület, 55. udvartér 4. sz. alá helyeztem át.

Szíves pártfogást kér:

AIGNER ALAJOS,
kárpitos- és diszítő-mester.

Értesitem a mélyen tisztelt vevőimet, hogy **részletes kiárusítást** csinálók pünkösdre.

Kiárusítás alá kerülnek a következő árak:

Magas száru bécsi áru, fasorkos, 24 cm. magas	295 le
Félcipő bécsi	195 „
Férfi varrott bécsi	295 „
Nálam készült félcipők	300 leutól feljebb
Férfi, finomabb	350 „
Gyerekcipő	90 „
Finomabb áru, férfi	500 „
Egész cipő lakk, erősebb	400 „

Annak, aki nálam készült árukból vásárol, egy pár gyári félcipőt ingyen adok.

Cseléd cipő, férfi	300 leutól feljebb
Női cseléd cipő	300 „
Férfi fél amerikai forng-lakk	350 „
Gyerek félcipő	150 „

Ezenkívül sok jó és finom árut szintén a részre adok el.

Soha ilyen alkalom olcsó bevásárlásra.

Kiváló tisztelettel: **Szántó Gyula, cipész**

Elsőrendű fenyővizet és szilvapálinkát

gyárt és szállít jutányos áron
BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdeje
SZENTKATOLNA.

Eladó Gábor Áron-ut 3. szám alatt lakás és a Csernátóni-ut 4. szám alatti belsőség gyümölcsös és szántóval. — Értekezni lehet **özv. Bodó Józsefnél.**

Eladó a Kanta-utcában fekvő telek a rajta levő emeletes kőházzal és gyümölcsös kerttel együtt.

Felvilágosítást dr. Molnár Dénes kézdívásárhelyi ügyvéd (Főter 21. szám) ad.

ELADÓ HÁZ.

A piac közelében egy ház kuttal, kerttel és mellé helyiségekkel együtt szabadkézből eladó. Értekezni lehet a kiadóban, vagy a tulajdonosnál Kovács-szer-u. 1. sz.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

Kézdívásárhelyen, a piactéren fekvő „MILLENIUM”-szállót,

éttermet és kávéházat

átvettem

és azt a mai kor igényeinek megfelelően átalakítva, ünnepélyesen megnyitom egy **polgári söröcsarnok**

kapesán, melyben a kézdívásárhelyi Weinreiter-féle elsőrendű sör kerül kimérésre.

Izletes ételek étlap szerint. Elsőrendű tiszta küküllőmenti borok a Czell Frigyes és fiai — Dr. Czell Vilmos csoport brassói főpincéből.

Tizenhat tiszta és kényelmes szoba. — Telefon. — Szállodai kocsit minden érkező és induló vonathoz. Vendég-lovaknak kényelmes istálló és tágas udvar.

Szíves pártfogást kér:

NEUMAN JENŐ
szállodás és vendéglős.